

Aýdyň görüsilik ukyby

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Aýdyň görüsilik ukyby MUHAMMET PYGAMBERIŇ PARAPSIHOLOGIK UKYPLARY

► II. AÝDYŇ GÖRÜJILIK UKYBY

Muhammet pygamber (s.a.w) şol bir wagtyň özünde örän güýçli derejede «aýdyň görüsilik» (ясновидение) ukybyna eýedi. Muhammet pygamberiň aýdyň görüsilik ukyby arkaly amala aşyran birnäcä hadysasy bardyr. Anyk çeşmelerde duş gelýän bu hadysalar öwrenilende, Onuň (s.a.w) ömürboýy bu ukybyndan peýdalananandygyny görmek bolýar.

Aýdyň görüsilik ukybynyň barlygyna degişli iñ esasy delilleiň biri Jebraýly töweregindäkileriň görmeýän wagtynda-da görüp bilmegidir.

Jebraýyl pygambere «adam» keşbinde gelen wagtynda, käte sahabalara-da görünerdi. Emma Jebraýyl hemise özünü şular ýaly ýyjgamlaşdyryp fiziki keşpde görünmezdi. Ynha, şeýle ýagdaylarda Jebraýly pygamberden başga hiç kim görüp bilmezdi. Aýsa (r.a) «Jebraýly egni ýaşyl eşikli, ganatlary ýer bilen gögüň arasyň tutup duran görnüşde gördü» diýýär.

Muhammet pygamber wahyý perişdesi bolan Jebraýyldan başga-da perişdeleri görüpdi. Munuň iñ gowy mysaly Taifden dolananda, asmanyň ýüzünde Jebraýyl bilen birlikde «Daglaryň perişdesi» diýip atlandyrylan perişdäni görmegidir.

Hadysa Muhammet pygamber heniz Medinä göç etmänkä, yslama çagyrmak üçin Taife giden wagtynda bolup geçýär. Öñem aýdyşymyz ýaly pygamber Taifde gowy garşylanmaýar, hatda daşlanýar we pygamber ýaralanýar. Şol wagt ýany bilen giden ogullygy Zeýd bilen olardan zordan halas bolýar. Mekgä tarap ýola düşenlerinde «Karni Sealib» diýen ýerde üstüne abanan bir buludyň içinde Jebraýyla gözü düşýär. Jebraýyl «Daglaryň perişdesiniň» öz emrine berilendigini aýdýar... «Gurhanyň» özüde perişdeleriň arasyndan ilçileriň seçiliп alynandaygyny açık

aýdýar:

«Alla perişdelerden we adamlardan pygamberler seçýär» («Haj» süresi 22/75)

Bu barlyklar pygamberlere juda köp meselede kömekçi bolan bolmaly. Ynha, «Daglaryň perişdesi» diýip atlandyrylan barlygam şeýlekin gözükdiriji barlyklaryň biridir. Jebraýylyň ýany bilen gelen bu barlyk pygamber bilen gepleşipdir we mundan buýana, hususanam Oňa garşy zorluk-sütem etjek bolýanlaryň garşysyna kömekçi boljakdygyny aýdypdyr. Muhammet pygamberiň aýdyň görüpkerlik ukyby bilen baglanyşykly görkezip boljak iň gowy mysallardan biri-de namazda önde duranlary görüşi ýaly yzky hatarda duranlary-da görüp bilmegidir. Aýdyň görüpkerlik ukybyna eýe kişilerde duş gelen bu ahwalyň ýene bir mysaly Muhiddin Arabyda-da bolup geçipdir. Ibnül Araby başyndan geçen bir wakany şeýle gürrüň berýär.

«Marokkoda Mesjidi-Ezherde okalan namaza ymamlyk edenimde, mähraba giren pursatymdan başlap, bedenim düýrmegi bilen bir bitewi göze öwrülipdi. Her iki tarapymdanam görýärdim. Kyblany görüşim ýaly yzda girýän we çykýan jemagaty-da görüp durdim. Hiç bir närse maňa gizlin däldi. Hatda namazyna ýetişmeýänleri we ýalnyş okanylary görüp, olary düzediš beripdim».

Kitabymyzyň başynda Pygamberiň Käbeden Ierusalime eden bir ýolagçylygyndan söz açypdyk. Ynha şol adatdan daşary ýolagçylygyň ahyrynda pygamber başyndan geçen wakalary adamlara aýdyp beripdi. Emma käbirleri Onuň hakykatdanam şeýle gudraty başyndan geçirip-geçirmändigini anyklamak üçin Oňa birnäçe sowallary beripdirler.

Ebu Hureýre (r.a) Pygamberiň şondan soňky ýagdaýyny şeýle gürrüň berýär:

«Olaryň beren sowallary bilen gyzyklanmadym we synajak bolmandym. Şol sebäpli diýseň kyn ýagdaýa düşdüm welin, mundan öñ bular ýaly ikirjiňlenmä duş gelmändim. Şonuň üçin Allatagala meniň bilen Ierusalimiň arasynda perde bolup duran

aralygy ortadan aýyrdы. Men Ierusalimi edil ýanynda ýaly görýärdim we näme sorasalar ol ýere seredip nogsansyz habar berip bildim. Kureýsliler maňa «Mesjidi Aksanyň näçe gapysy bar?» diýip sorapdylar. Ýone men Ierusalim metjidiniň gapylaryny sanamandyň. Birdenem garşymda metjit dikeldi, men oňa seredip, gapylaryny birme-bir sanamaga başladym».

Muhammet pygamberiň aýdyň görүjilik ukyby diňe fiziki mekan bilen çäklenmeýärdi. Ol bu ukyby arkaly gelejek bilen baglanyşykly käbir maglumatlary-da berýärdi.

Muňa mysal hökmünde Muhammet pygamberiň Yragyň Hyýre şäheriniň eýelenjekdigi barada aýdyň görүjilik ukyby arkaly öñünden habar berendigini görkezmek bolar. Harim ibni et-Taýy bu hadysany şeýle gürrüň berýär:

«Resulalla Tebuk ýörişinden dolanyp gelen günlerinde men Medinä baryp musulman boldum. Şol wagt Resulalla: «Gözümiň perdesi aýryldy. Ynha, Hyýräniň ap-ak köşklerimi görýärdim. Ezd taýpasyn dan Nüfeýlәniň gyzy Şeýma başyna gara ýapynja örtünip we gatyra münüp gidip barýar» diýipdi... Ýyllar geçip Ebu Bekir halyf bolangoň, Hiýrä ýöriş etdik. Hyýre şäherine gadam basanymzd a ilki bilen gözümüz düşen zat, Pygamberimiziň habar berisi ýaly, Nüfeýlәniň gyzy Şeýma boldy. Hakykatdanam ol gara ýapynja bilen örtünipdir, ony gatyra münüp barýarka gördük».

Ýene bir gün sahabalar bilen otyrka: «Siriýanyň açarlaryny maňa berýärler. Allanyň adyndan ant içýärin, şu pursatda bärden şäheri köşgүn gapylaryny görýärin...» diýipdir.

Öñden görүjilik alamatlary bolan başga bir wakany Ebul Bahteri şeýle gürrüň berýär:

«Aly bilen Mugawyýa arasynda ýüze çykan Syffyn söweşinde bir gün suwsan Ammar ibn Ýasire birazajyk süýt hödür edildi. Süýdi görüp tekbir getiren we ýylgyran Ammardan ýylgyrmagynyň sebäbin soradylar. Ammar Hezreti Muhammediň özüne: «Eý Ammar, dünýäde iň soňky içjek zadyň süýt şerbeti bolar» diýendigini we şonuň üçin süýdi görüp ýylgyrandygyny aýtdy».

Ammar ibn Yasir birnäçe sagatdan soñ söweş meýdanynda wepat bolupdyr...

Pygamberiň hususanam sahabalaryna gelejek zaman bilen baglanyşykly, hatda häzirki günlerimizi we has soñky döwürleri gurşap alýan juda möhüm öñünden aýdan zatlary barada ynamly deliller bardyr... Olaryň bir bölegi Ymam Buhary tarapyndan toplanan «Sahyh Hadyslar» arkaly biziň günlerimize gelip ýetipdir. Emma aglabा bölegi şol döwürlerde ýazga geçirilmändigi zerarly häzirki wagta çenli gelip ýetmändir. Biziň günlerimize gelip ýeten çeşmeleriň birinde bu barada täsin bir fakt duş gelýär. Bu fakt sahabalardan Huzeýfä (r.a) deşislidir:

«Bir gezek aramyzdan galkyp turdy. Aýak üzerinde durka, kyýamata çenli bolup geçjek uruşlary, fetihleri, pitneleri we bela-beterleri hiç bir nogsansyz habar berdi. Aýdylanlary bellänler belledi, unudanlar unutdy. Hezreti Muhammediň habar beren zatlaryndan birini ýatdan çykaran bolsam, şol ýatdan çykaran zadym bolan wagtynda derrew ýadyma düşýär...»

Ynha, bu hadys Muhammet pygamberiň biziň günlerimize çenli gelip ýetmedik başga-da birnäçe keramatlary özünde saklaýan öñden görüpiliginiň iñ möhüm subutnamalaryndan biridir...

Ergun JANDAN. Geň-taňsy wakalar